

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/33/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2522201858
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2522201858.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Matúš Staríček a sudcov: JUDr. Ľuboslava Vanková a Mgr. Jozef Mačej, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX,D. E., zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, Košice, proti žalovanej: Home Credit Slovakia, a.s., IČO 36 234 176, so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, zastúpená: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. PN-25Csp/80/2022-158 zo dňa 16.5.2024, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.200 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a výrokom II. rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z.z.“) a vecne tým, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 1.200 eur titulom primeraného finančného zadostučinenia a nahradiť trovy konania. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 13Csp/16/2017 z 13.1.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/22/2022 z 28.6.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7.7.2022, súd zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 5.506,72 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 3.1.2017 do zaplatenia a priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 6,48 %. Z predmetného rozsudku vyplýva, že žalobkyňa so žalovanou uzatvorila dňa 14.9.2008 zmluvu o úvere č. SUA08/000359, na základe ktorej poskytla žalovaná žalobkyni úver 6.070,01 eur za účelom financovania kúpy motorového vozidla. Poukazujúc na bezúročný a bezpoplatkový charakter poskytnutého úveru nemala žalovaná právo na plnenie úrokov a poplatkov nad rámec ňou poskytnutých finančných prostriedkov. Žalobkyňa v rámci exekučného konania poukázala na účet žalovanej sumu 11.576,73 eur. Na strane žalovanej vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 5.506,72 eura plnením bez právneho dôvodu. V danom konaní si žalobkyňa uplatnila voči žalovanej nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

3. Žalobkyňa žiadala, aby jej súd priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.200 eur z dôvodu porušenia jej práva ako spotrebiteľa. Vo vzťahu k § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. súd prvej inštancie uviedol, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Súd prvej inštancie mal za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, ako aj funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi. Z predmetného ustanovenia vyplýva, že prípadný nárok na primerané finančné zadosťučinenie má ten spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti vyplývajúce zo zákonov na ochranu spotrebiteľa.

4. Prvým predpokladom na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v tejto veci je právoplatné rozhodnutie súdu o vydaní bezdôvodného obohatenia žalovanej žalobkyňi. Druhým predpokladom je uplatnenie si nároku na priznanie finančného zadosťučinenia podporené skutkovými tvrdeniami, prípadne dôkazmi o tom, že porušenie práva zo strany žalovanej bolo spôsobilé privodiť žalobkyňi nemateriálnu ujmu. Pri posudzovaní kritérií nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na všetky okolnosti veci, najmä na to, či ide o vyrovnanie ujmy postihnutého alebo ide o určitú sankciu postihujúcu toho, kto závadne konal, okruh osôb, ktoré toto konanie zasiahlo. Nestačí však na tieto kritériá iba poukázať, ale preukázať vznik takých skutočností, ktoré by umožnili priznať finančné zadosťučinenie. Z vyjadrení sporových strán, ale aj z rozhodovacej praxe krajských súdov v SR vyplýva, že táto je rozdielna, čo sa týka rozhodovania o priznaní finančného zadosťučinenia spotrebiteľom. Ako príklad možno použiť rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/101/2017 a rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/359/2016, ktoré možno vo vzťahu k priznaniu finančného zadosťučinenia nazvať ako benevolentnejšie, pričom ako protipól k týmto rozhodnutiam možno odkázať na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/185/2019, na ktoré poukázala žalovaná vo svojom vyjadrení z 3.3.2023.

5. Výška nároku na primerané zadosťučinenie nie je zákonom konkretizovaná. Súd ju určí podľa svojej úvahy po zhodnotení okolností konkrétneho prípadu. Čiastku uplatnenú v žalobe je preto potrebné zdôvodniť. Argumentovať možno mierou závažnosti a vyššou intenzitou protiprávneho konania, ktorého sa dodávateľ dopustil. Poukázať je možné tiež na rozsah nepriaznivých následkov, ktoré jeho konanie v živote spotrebiteľa vyvolalo (napr. dlhodobý stres zo súdneho vymáhania pohľadávky a iné). Samotný vznik ujmy však nie je podmienkou pre priznanie nároku na finančné zadosťučinenie. Postačí, ak ujma aspoň hrozila. V danom prípade mal súd prvej inštancie na pojednávaní konanom dňa 16.5.2024 za preukázané, že žalovaná zneužila slabšie postavenie žalobkyne ako spotrebiteľky a snažila sa získať majetkový prospech za použitia nekalých obchodných praktík, na základe čoho bola žalobkyňa nútená obrátiť sa s ochranou svojich práv na súd, kde bola síce úspešná, avšak toto konanie muselo byť pre ňu časovo a psychicky náročné a stresujúce. Zo strany žalovanej došlo k masívnemu zásahu do majetkovej a finančnej stability, a tiež sociálnych pomerov. Takýto tlak súdneho konania by každý bezpochyby vnímal ako nesmiernu psychickú záťaž, a to práve z dôvodu ekonomickej a majetkovej neistoty. Súd prvej inštancie vzal do úvahy skutočnosť vyplývajúcu z registra súdu, že žalobkyňa bola v čase vedenia exekučného konania vedeného na Okresnom súde Košice - okolie (v roku 2010) matkou troch maloletých detí, o to viac musel byť pre ňu takýto zásah zo strany žalovanej stresujúci a musela ho vnímať citlivejšie, vzhľadom na jej vyživovaciu povinnosť voči maloletým. Zároveň sa musela s psychicky náročnou situáciou vysporiadať a podstúpiť súdne konania, pri ktorých vopred nevedela, či sa prípadným neúspechom v konaniach nedostane do ešte horšej finančnej situácie. Súd prvej inštancie k otázke primeranosti finančného zadosťučinenia zároveň uviedol, že obohatenie žalovanej bolo vo výške viac ako 90 % dosiahnutej výšky poskytnutého úveru, čo jednoznačne muselo mať dopad na jej finančnú situáciu a obstarávanie jej potrieb. Taktiež aktuálna miera inflácie dosahuje viac ako 12 % oproti minulému roku z čoho vyplýva, že reálna hodnota uplatňovaného nároku je podstatne nižšia, ako by bola v čase bezdôvodného obohatenia zo strany žalovanej.

6. Po zhodnotení všetkých vyššie uvedených okolností súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňi vznikol nárok na priznanie finančného zadosťučinenia, keďže na súde úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti vyplývajúcej zo zákonov na ochranu spotrebiteľa a súčasne podporila svoj nárok

príslušnými skutkovými tvrdeniami. Pri posúdení výšky finančného zadosťučinenia vychádzal súd prvej inštancie z výšky bezdôvodného obohatenia žalovanej 5.506,72 eura a potom sumu 1.200 eur uplatnenú žalobkyňou považoval za primeranú, keď táto sumu nedosahuje ani výšku jednej štvrtiny zo sumy, o ktorú sa obohatila žalovaná na úkor žalobkyne, pričom súdna prax nevylučuje ani priznanie zadosťučinenia vo výške materiálnej ujmy, ktorá sa stala alebo hrozila spotrebiteľovi. Takáto výška primeraného finančného zadosťučinenia (aj s ohľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru) má podľa názoru súdu prvej inštancie nielen satisfakčný účinok, ale taktiež účinok preventívny, ktorý môže odradiť žalovanú od uplatňovania nezákonných postupov.

7. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňi, ktorá mala vo veci plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške nároku na náhradu trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalovaná s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnila právne § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. V odvolaní uviedla, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., o ktoré opiera žalobkyňa svoj nárok na priznanie finančného zadosťučinenia, vyžaduje splnenie niekoľkých podmienok, a to: a) spotrebiteľ sa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom môže proti porušiteľovi domáhať ochrany svojho práva na súde, b) spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, c) vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie. Žalovaná uviedla, že spotrebiteľské práva a povinnosti žalobkyne neboli úverovou zmluvou poškodené a žalovaná prostriedky získala až na základe exekučného konania, preto v prípade žalobkyne nejde o poctivého spotrebiteľa, ktorý dodržiaval zmluvné podmienky. Okrem toho nestačí samotné porušenie zákona č. 250/2007 Z.z., ale súčasne aj porušenie práv alebo povinností ustanovených inými predpismi. Žalobkyňa vo svojej žalobe neuviedla, akým spôsobom mala žalovaná práva alebo povinnosti žalobkyne ako spotrebiteľa poškodiť. Obmedzila sa len na konštatovanie, že uzatvorená úverová zmluva nemá náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, čo však nemožno považovať za porušenie práv a povinností, ktoré by mali za následok poškodenie spotrebiteľa, nakoľko pre spotrebiteľa z toho vyplynula len výhoda, že poskytnutý úver je pre neho bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňi žiadna ujma reálne nevznikla a splácala len to, k čomu sa vedome a dobrovoľne zaviazala zmluvným vzťahom. Súd prvej inštancie vyhlásil úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu chýbajúcich náležitostí, a preto žiadna škoda spotrebiteľovi nevznikla, práve naopak, získal výhodu bezúročného a bez poplatkového úveru. Ak by na základe takejto skutočnosti malo byť spotrebiteľovi priznané ešte aj primerané finančné zadosťučinenie, išlo by o nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.. Účelom a zmyslom ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Primerané finančné zadosťučinenie nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu sa spotrebiteľov. Žalobkyňa v zmluvnom vzťahu vystupovala ako spotrebiteľ, teda slabšia strana. To ale neznamená, že jej má byť poskytnutá bezbrehá ochrana voči dodávateľovi. Priemerný spotrebiteľ má byť v rozumnej miere pozorný a obozretný, a teda by mal vykonať určité kontrolné zisťovania pri nákupe tovaru či uzatváraní zmluvy. Účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od nekalých praktík, ale na druhej strane nemá to byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. Žalovaná vyplatenie priznanej sumy vo výške 1.200 eur považuje za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarcia primeraným finančným zadosťučinením sledoval. V odvolaní žalovaná poukázala na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/17/2018, 9Co/50/2018, 9Co/36/2020, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19CoCsp/33/2021 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoCsp/8/2022.

9. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Vo vyjadrení uviedla, že si svoj nárok uplatňuje na základe § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., z ktorého vyplývajú štyri základné podmienky, ktorých naplnenie preukázala, sú nimi: a) žalobkyňa musí mať postavenie spotrebiteľa, b) zo strany porušiteľa došlo k porušeniu práva alebo povinnosti zo zákona o ochrane spotrebiteľa alebo z osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa, c) spotrebiteľ musel porušenie práva alebo povinnosti úspešne uplatniť na súde, d) právo na primerané finančné zadosťučinenie mu prináleží od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Tvrdenie

žalovanej, že pôvodné konanie bolo výlučne len o vydaní bezdôvodného obohatenia je podľa žalobkyne tendenčné a účelové, a to vzhľadom na to, že v rámci pôvodného konania sa posudzovala aj úverová zmluva, na podklade ktorej žalovaná poskytla žalobkyni predmetný spotrebiteľský úver. K porušeniu spotrebiteľovho práva došlo už v rámci kontraktačného procesu, keď žalovaná dala žalobkyni na podpis zmluvu, ktorá neobsahovala zákonom ustanovené obligatórne náležitosti. Uvedený stav trval od roku 2008 (rok uzavretia predmetnej zmluvy o úvere), a to až do právoplatnosti rozhodnutia vydaného v pôvodnom konaní v roku 2022. Žalovaná sa dopustila viacerých porušení právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa voči žalobkyni, čím sú jej tvrdenia, ktorými sa snaží presunúť podiel zodpovednosti za tieto porušenia na spotrebiteľa, absolútne nadbytočné a bezpredmetné. Je preto celkom nedôvodné tvrdiť, že žalovaná utrpela ujmu z dôvodu sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Ak by žalovaná konala v súlade s právnymi predpismi a do zmluvy o úvere uviedla náležitosti vyžadované zákonom k pôvodnému konaniu, ako aj tomuto konaniu nemuselo dôjsť. Pri práve na primerané finančné zadosťučinenie nie je podľa súčasnej právnej úpravy vyžadované preukazovanie vzniknutej ujmy. Žalobkyňa mala za to, že nie je možné stotožniť bezdôvodné obohatenie a nárok na primerané finančné zadosťučinenie, pretože ide o dva rozdielne a samostatné nároky, ktorých právny základ je diametrálne rozdielny. Jediným kritériom pre priznanie finančného zadosťučinenia je primeranosť, ktorá je subjektívnou kategóriou, ku ktorej súd dospeje na základe objektívnej skutočnosti, ktorou je porušenie práva a povinností, a nie je možné ju osobitne vypočítať (rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2CoCsp/40/2021, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3CoCsp/67/2021). Žalobkyňa mala za to, že žalobou uplatnená a súdom priznaná suma vo výške 1.200 eur je primeraná, a to vzhľadom na to, že právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovanou, v rámci ktorého boli od počiatku porušené práva spotrebiteľa trval takmer 15 rokov, počas ktorých žalovaná na podklade neprijateľnej zmluvnej podmienky iniciovala rozhodcovské konanie, v rámci ktorého bol vydaný nultý rozhodcovský rozsudok. Suma uplatňovaná žalobou a priznaná prvostupňovým súdom je primeraná, a to vzhľadom na masívny zásah do ekonomickej a majetkovej sféry žalobkyne a jej rodiny.

10. K vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu sa vyjadrila žalovaná. Vo vyjadrení zopakovala argumentáciu, ktorú uviedla v odvolaní. Nad rámec uviedla, že úverová zmluva č. SUA08/000359 bola uzatvorená ešte v roku 2008, kedy kritéria zákona a ani vyhodnocovanie náležitostí súdmi neboli tak striktné ako v súčasnosti. V tejto súvislosti nemožno od žalovanej spravodlivo a bez znakov retroaktivity požadovať, aby zmluva z roku 2008 predpokladala existenciu budúcich ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a súvisiacich predpisov. Žalovaná vždy a vo vlastnom záujme flexibilne reaguje na požiadavky súdov a všetky vytykané nedostatky aktívne a obratom do svojich zmluvných vzťahov implementuje. Ak by aj v danom prípade mala vedomosť o akýchkoľvek nedostatkoch tejto zmluvy, nápravu by bezodkladne realizovala. Pokiaľ ide o primeranosť uplatňovanej sumy finančného zadosťučinenia žalovaná poukázala na judikatúru súdov, kedy uplatňovali voľnú úvahu pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia a priznali sumy vo výške 100 eur, resp. vo výške nepresahujúcej 300 eur (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/32/2020, 9CoCsp/60/2022, 1CoCsp/9/2021).

11. Žalobkyňa v podaní zo dňa 29.5.2025 uviedla, že žalovaná sa snaží zbaviť zodpovednosti tvrdením, že údajne v čase uzatvárania zmluvy (rok 2008) neboli tak striktné a prísne kritéria zákona a ani vyhodnocovanie náležitostí súdmi. Rok uzatvorenia zmluvy pre posúdenie dodržiavania spotrebiteľského práva nemá absolútne žiaden význam. Žalovaná ako veriteľ bola povinná dodržiavať predpisy na ochranu spotrebiteľa pri každej jednej zmluve o úvere uzatvorenej so spotrebiteľom v ktoromkoľvek roku. Žalovaná uvádza rozhodnutia súdov, ktoré priznávali spotrebiteľom primerané finančné zadosťučinenie vo výške od 50 eur do 200 eur. Čo však žalovaná už neuviedla je, že podkladom týchto konaní boli pôvodné konania, v ktorých sa konštatovala neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy (uložené povinnosti veriteľom zdržať sa výkonu zrážok). V týchto prípadoch nedošlo k bezdôvodnému obohateniu na strane veriteľov. V danom prípade je však skutkový stav diametrálne odlišný, keďže žalovaná sa na úkor žalobkyne obohatila o sumu vo výške 5.506,72 eur. Žalobkyňa mala za to, že žalovaná mala po celý čas (do vrátenia bezdôvodného obohatenia žalobkyni) tieto finančné prostriedky k dispozícii a mohla ich využívať na produkovanie ďalšieho zisku. To všetko napriek tomu, že na tieto finančné prostriedky nemala žiaden nárok. Žalobkyňa sa k týmto finančným prostriedkom dostala po vyše 5 rokoch súdneho konania.

12. Žalovaná v podaní zo dňa 3.6.2025 uviedla, že v danom prípade sa žalobkyňa snaží maximalizovať svoj úžitok a príjem prispôsobovaním si výkladu zákonného ustanovenia na ochranu spotrebiteľov,

ktoré však jednoznačne nemalo za cieľ slúžiť bezdôvodnému obohacovaniu sa spotrebiteľov, ale skutočne poskytnúť satisfakciu v prípadoch, kedy došlo k závažnému porušeniu práv alebo povinností spotrebiteľov, ktoré malo voči nim reálne nepriaznivé dôsledky. K naplneniu sankčnej funkcie inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia prišlo už vyplatením bezdôvodného obohatenia v predchádzajúcom konaní, ktorého súčasťou boli tiež úroky z omeškania, povinnosť uhradiť súdny poplatok, vrátane trov právneho zastúpenia. Už rozhodnutie o vydaní bezdôvodného obohatenia (pôvodné konanie) má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie, nakoľko žalovanú sankcionoval vo viacerých smeroch: 1/ sankcia poskytnutia bezúročného a bezpoplatkového úveru a v tejto súvislosti vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5.506,72 eur; 2/ sankcia v podobe úhrady úroku z omeškania vo výške 5% zo sumy 5.506,72 eur od 3.1.2017 do zaplatenia, t.j. suma 1.523,02 eur; 3/ úhrada súdneho poplatku za podanú žalobu vo výške 330 eur; 4/ povinnosť preplatiť právnomu zástupcovi trovy konania vo výške 261,85 eur. Celková sankcia žalovanej v súvislosti s úverovou zmluvou a vyhlásením jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti je teda vo výške 7.621,59 eur. Uvedená suma zároveň nie je konečnou ekonomickou stratou a sankciou žalovanej, nakoľko je nevyhnuté počítať ešte so súdnym poplatkom a trovami právneho zastúpenia predmetného súdneho konania vedeného pod sp. zn. PN-25Csp/80/2022. Kompenzačná funkcia tak bola splnená už v súvislosti s pôvodným konaním sp. zn. 13Csp/16/2017 v spojení s 6CoCsp/22/2022.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 pís.f, h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

14. Predmetom konania je požiadavka žalobkyne ako spotrebiteľky na zaplatenie sumy 1.200 eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia od žalovanej ako veriteľky v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.

15. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie žalobe vyhovel. Žalovaná v odvolaní spochybňuje vznik nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj súdom prvej inštancie priznanú výšku tohto nároku, namieťa, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

16. Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

17. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (ods. 1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (ods. 2).

18. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a predchádzajúci procesný postup súdu prvej inštancie v rozsahu námietok žalovanej uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené a preskúmaný rozsudok je vecne správny, keďže súd prvej inštancie daný spor v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie správne právne posúdil, vychádzal pritom z relevantnej právnej úpravy, ktorú na zistený skutkový stav správne aplikoval a následne vyvodil zodpovedajúce právne závery (o naplnení podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záveru prvoinštančného súdu o dôvodnosti podanej žaloby odchyliť.

19. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá a tretia zákona č. 250/2007 Z.z., proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo

povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

20. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona č. 250/2007 Z.z. vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétnej vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/92/2021).

21. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalobkyňa ako spotrebiteľ úspešne uplatnila na súde porušenie svojich práv, keďže súdnym rozhodnutím (ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť) žalobkyni ako spotrebiteľke bol priznaný konkrétny nárok z bezdôvodného obohatenia voči žalovanej ako poskytovateľovi úveru vo výške 5.506,72 eur s príslušenstvom, konštatujúc bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v dôsledku absencie obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom reálne poskytnutý úver žalobkyni bol vo výške 6.070,01 eur. Jediný predpoklad, ktorý zákon pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vyžaduje bol preto splnený. Bola preukázaná aj súvislosť medzi porušením povinností veriteľom a úspešným uplatnením práva spotrebiteľa na súde. Splnenie žiadnych ďalších podmienok nebolo potrebné.

22. Ak žalobkyňa ako spotrebiteľka úspešne uplatnila na súde porušenie svojich práv, splnila tak predpoklad, ktorý zákon v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. vyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017).

23. V súlade s vyššie uvedeným právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky odôvodnil napadnuté rozhodnutie aj súd prvej inštancie v prejednávanej veci, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok žalobkyne ako spotrebiteľky vznikol právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bolo porušenie judikované. Predpoklad úspešného uplatnenia práva spotrebiteľa mohol byť teda splnený až nadobudnutím právoplatnosti súdneho rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 13.1.2022 sp. zn. 13Csp/16/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.6.2022 sp. zn. 6CoCsp/22/2022, keďže do tohto časového momentu nebolo možné konštatovať úspešné uplatnenie práva.

24. Každá spotrebiteľská zmluva má vyjadrovať rešpekt k dodržiavaniu všeobecných zásad spotrebiteľského práva, a to náležitou obsahovou aj formálnou úpravou zmluvných podmienok, ktoré jednotlivito i vo svojom súhrne nenarušujú zmluvnú rovnováhu strán v neprospech spotrebiteľa. Práve jednoznačnosť a úplnosť zmluvných podmienok má zásadne vyvážiť silnejšie postavenie dodávateľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy. Dôvera spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa predpokladá, aby v prípade jej narušenia súd nahradil zdanlivú (formálnu) rovnováhu faktickou. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C-244/98 Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores C-168/05 Mostaza Claro).

25. V rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 bolo už konštatované, že preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy je spravidla nereálne a finančné zadosťučinenie má plniť nielen satisfakčnú ale aj sankčnú funkciu. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, zákon

neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia a je preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia. Na posúdenie výšky finančného zadosťučinenia bude mať vplyv rozsah a intenzita zásahu do práv spotrebiteľa, keď na jeho strane v súvislosti s konaním dodávateľa môžu vzniknúť spotrebiteľovi nepriaznivé ekonomické dôsledky, vzniknuté bezdôvodné obohatenie môže mať negatívny dopad na ekonomickú situáciu a zabezpečovanie potrieb spotrebiteľa a jeho rodiny, môže u spotrebiteľa vyvolať stresovú situáciu, psychické vypätie, stav neistoty a obavy z budúcnosti. Odvolací súd je toho názoru, že pri posudzovaní primeranosti výšky finančného zadosťučinenia je potom nevyhnutné zohľadniť intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa, výšku bezdôvodne požadovanej sumy dodávateľom, dĺžku trvania závadného stavu a spôsobilosť tohto konania vyvolať negatívne následky v živote spotrebiteľa.

26. Vychádzajúc z intenzity zásahu do práv žalobkyne ako spotrebiteľky vo vzťahu k porušeniu obsahovej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, výške nedôvodne požadovanej sumy predstavujúcej bezdôvodne obohatenie (5.506,72 eur), výške reálne poskytnutých finančných prostriedkov (6.070,01 eur), nutnosti iniciovania súdneho konania, dĺžke trvania závadného stavu a dĺžke trvania súdneho konania (zmluva bola uzatvorená dňa 14.9.2008, žaloba vo veci sp. zn. 13Csp/16/2017 bola podaná v roku 2017 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/22/202 bol vydaný dňa 28.6.2022), vedení exekučného konania v prospech žalovanej (žalovaná podala návrh na vykonanie exekúcie v roku 2010 a exekúcia bola zastavená uznesením Okresného súdu Košice – okolie zo dňa 27.9.2016 sp. zn. 12Er/2628/2010) a vplyvu na ekonomickú situáciu žalobkyne, žalobkyni priznané finančné zadosťučinenie spĺňalo požiadavku primeranosti. Výška priznaného finančného zadosťučinenia je adekvátna ekonomickej realite v spoločnosti a tiež požiadavke spravodlivého dovŕšenia ochrany porušených práv žalobkyne ako spotrebiteľky. Porušenie povinností žalovanej ako veriteľky malo za následok obmedzenie komfortu žalobkyne vo viacerých oblastiach života, najmä však vo finančnom obmedzení, ktoré žalobkyni neoprávnenými úhradami v prospech žalovanej prostredníctvom exekučného konania dlhodobo vznikalo. V danom prípade porušenie spotrebiteľského práva žalovanou priamo spôsobilo ujmu žalobkyni spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru, teda v strate peňažných prostriedkov v nemalej výške v rozsahu priznaného bezdôvodného obohatenia (5.506,72 eur), a to až do vydania bezdôvodného obohatenia žalovanou žalobkyni. Nemohlo zostať bez zohľadnenia ani to, že bezdôvodné obohatenie nedôvodne získané žalovanou na úkor žalobkyne dosahovalo takmer výšku istiny úveru (6.070,01 eur). Odvolací súd má za to, že priznaná výška finančného zadosťučinenia bude dostatočne plniť sankčnú a odradzovaciu funkciu, keď satisfakcia bola žalobkyni čiastočne poskytnutá už predchádzajúcim rozhodnutím, ktorým došlo aj k reparácii jej majetkovej ujmy. Dodávateľ má súčasne jednoduchú možnosť sa plateniu finančného zadosťučinenia, prípadne aj iným zodpovednostným následkom v ostatných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikat' v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi Slovenskej republiky. Súčasne je odvolací súd toho názoru, že priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 1.200 eur nepredstavuje neopodstatnené finančné obohacovanie sa žalobkyne pri zohľadnení všetkých krokov, ktoré musela žalobkyňa podniknúť, aby úspešne uplatnila svoje práva.

27. Podľa ustálenej judikatúry (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/145/2011) súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces nepatrí súčasne právo strany konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04), teda aby bolo rozhodnuté v súlade s požiadavkami strany konania a jej právnymi názormi (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 50/04). Odvolací súd zároveň konštatuje, že nezistil existenciu ďalšieho odvolacieho dôvodu v odvolaní žalovanej, ktorý by mal pre danú vec podstatný význam.

28. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. vo veci samej a v súlade s § 380 CSP i v závislom výroku II. o náhrade trov konania (keď vo vzťahu k tomuto výroku žalovaná žiadne odvolacie dôvody neuviedla) podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania vzhľadom na to, že bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne jej náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

30. Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).